

RUTA LITERÀRIA PER VIC

Ruta teatralitzada

29 de juny de 2022

Promoció d'autors i textos literaris de l'eix Vic-Ripoll

TEMPLE ROMÀ. Carrer del Pare Xifré.

JACINT VERDAGUER

Lo temple d'Ausa

*¿Te plou del cel o et brota de la terra,
Ausona mia, eix Temple gegantí?
¿Dins ta acròpolis magna que s'aterra,
decrèpit Castell d'Hèrcules,
qui dos mil anys te l'ha estotjat així?*

*Dels Pirineus, oh règula superba,
trobares, tanmateix, ton noble escut,
als peus del temple sant lo de Minerva,
de genollons en terra,
com en lo circ gladiador vençut.*

*Sentinelles robustes de la dea,
sis columnes guardaven lo portal:
damunt seu lo frontó, com una idea,
prenia la volada
vers orient, de l'alba finestral.*

*Era talment una àliga romana
que amb les ales esteses sobre Vic,
crida a beure les tribus de la plana,
guerreres i ferotges,
la saviesa en eix gimnasi amic.*

*Grans camins a ses plantes confluïen
com lo Gurri en les teves i el Mèder;
de son encens los caminants s'omplien
i Ilerda, Empúries, Tàrraco
respiraven olors de ton verger.*

CASA BOJONS. Museu Balmes. Plaça de Don Miquel de Clariana.

JAUME BALMES

Una vindicació política

Conclòs el curs de 1834-1835, me'n vaig anar a casa meva i no vaig voler tornar a la universitat: la guerra i la revolució s'anaven refermant, i jo preferia a la carrera universitària la foscor de la vida domèstica. A finals de l'any 1837 es va plantejar a Vic una càtedra de matemàtiques; i com que el càlcul i la geometria no són ni cristins ni carlins i, per altra banda, la foscor del lloc no cridava l'atenció, no vaig tenir inconvenient d'encarregar-me d'aquest ensenyament, que va continuar durant quatre anys. I és de notar que havent-se fet una funció solemne en l'obertura de l'establiment, vaig pronunciar el discurs inaugural i no vaig pronunciar ni una sola paraula de política.

[...]

No he dirigit cap pretensió al Ministeri en profit meu, no he pujat mai les escales del Palau Reial, no he adulat ningú, ni insultat ningú; he manifestat la meva opinió, sense reparar si agradava o disgustava a determinades persones, per elevades que fossin; he dit la veritat a tots els partits, agradable o ingrata, no he aconsellat ni lloat mai cap abús, encara que fos contra els meus adversaris polítics més decidits...

CASA MASFERRER. Plaça de Don Miquel de Clariana.

JAUME COLLELL

Del meu fadrinatge

Lo segon pis on s'instal·là, en l'any 1865, el Círcol Literari era una habitació suficientment espaiosa, amb una regular sala de sessions; sala de lectura amb ses llibreries, dues peces pel cafè i una saleta semicircular, que en dèiem nosaltres pomposament la rotonda i en ella hi havia el piano. Aquesta saleta era la part alta d'una de les velles torres de la muralla de les Davallades, i tenia una vista esplèndida del ponent de la Plana. Les postes de sol que jo hi havia contemplat, des d'aquella alegre miranda, tot filant els ensomnis de joventut!

Memòries d'un noi de Vic

Lo correbou de Plaça jo l'he assolert encara en tota sa pròpia i genuïna forma. Les boques dels carrers afluents al Mercadal, barrades amb tanques de fusta, que per això se'n deia bou amb tanques, per distingir-lo de la corrida amb torin clos; de catafals, molt pocs a la part de l'ombra: lo de l'Ajuntament, que es coneixia per unes certes catifes virolades que posaven a la barrera, lo dels Procuradors de Sant Miquel; algun del Casino i particulars, i prou. Me descuidava del catafal dels soldats, que algun any s'havia ensorrat pel gran pes de la tropa que s'hi enfilava.

CASAL DELS ROCAFIGUERA. Carrer dels Caçador.

MIQUEL LLOR

Laura a la ciutat dels sants

I avui que en Pere se n'ha anat tan d'hora, la Teresa va i recull la safata i la copa on en Pere ha begut, i en el fons de la qual reposa una breu lluna daurada del vi més antic del celler. Encara perdura el senyal de la boca al voraviu del cristall. I la Teresa, moguda per una voluntat que dormita sota la voluntat aparent, se l'acosta als llavis, els aplica al senyal, profundament, terriblement. Un breu cruixit sec; un bocí de vidre entre les dents; el llavi sagna.

Gairebé no té temps d'estranyar-se ni de penedir-se de l'acte involuntari. Sent que la Laura arriba; cal dissimular, asserenar-se.

De seguida que la dona d'en Tomàs entra, mira tot entorn amb ulls de qui busca alguna cosa.

—Estàs sola? -pregunta a la cunyada.

—Fins ara he tingut en Pere de cal Notari aquí —respon la Teresa, amb la veu restituïda a la fredor de sempre.

—Se n'ha anat? —torna a dir la Laura, amb una vehemència que fixa l'atenció de la cunyada.

—Havia de firmar no sé què m'ha dit d'un plet... Però la Teresa ja no prossegueix; s'adona que la Laura no l'escolta, que s'ha deixat caure al racó del canapè, vestida de sortir, que adreça els ulls a la flama violeta de l'estufa i que mormola imperceptiblement, defallent:

—Se n'ha anat!

La Teresa, més que sentir els mots, en percep la intenció. La mirada penetra la vaguetat de la mirada de la Laura. Sols la dona endevina la dona. Potser la similitud d'estats d'esperit aclareix a l'ànima femenina el misteri de l'ànima d'una altra dona.

CASA FONTCUBERTA. Carrer de la Riera.

MARIA ÀNGELS ANGLADA

No em dic Laura

Eren els anys de la postguerra, cap al 1942. Jo acabava de fer dotze anys, tenia els cabells negres i arrissats, les dents mal posades i una extremada ingenuïtat. Ja escrivia versos i sentia l'atracció dels llocs apartats i emboscats, on em semblava que podia habitar alguna mena de misteri. La casa Fontcuberta, on vivíem, molt gran i plena de racons i d'escapes, m'hi ajudava, així com les pintures de colors esvaïts pels anys i la guerra, que el Vigatà havia pintat a les altes parets de les sales: encara s'hi reconeixien escenes dels vells mites —els cavalls del sol amb l'inexpert guia que intentava tornar-los al camí, el suïcidi de l'amant davant del cos mort de l'estimada.

Dues planes

*He estimat el Montseny sense ametistes,
la plana adusta en els seus llargs hiverns,
els vels espessos d'imprecisa boira.*

*Conec el ressò clar de les campanes
als vells carrers de la ciutat dels sants,
la plaça on van penjar en Bac de Roda.*

*Camí dels vents, he estimat l'altra plana,
els vols de les gavines als sembrats,
les aigües, com nosaltres, indecises.*

*Somrient, l'alabastre de les verges
dins els seus temples de color de temps.
El mar, que va ser un dia camí nostre.*

Textos dels personatges: **Llorenç Soldevila**

Intèrprets

Jacint Verdaguer: **Enric Gil**

Jaume Collell: **Jordi Colom**

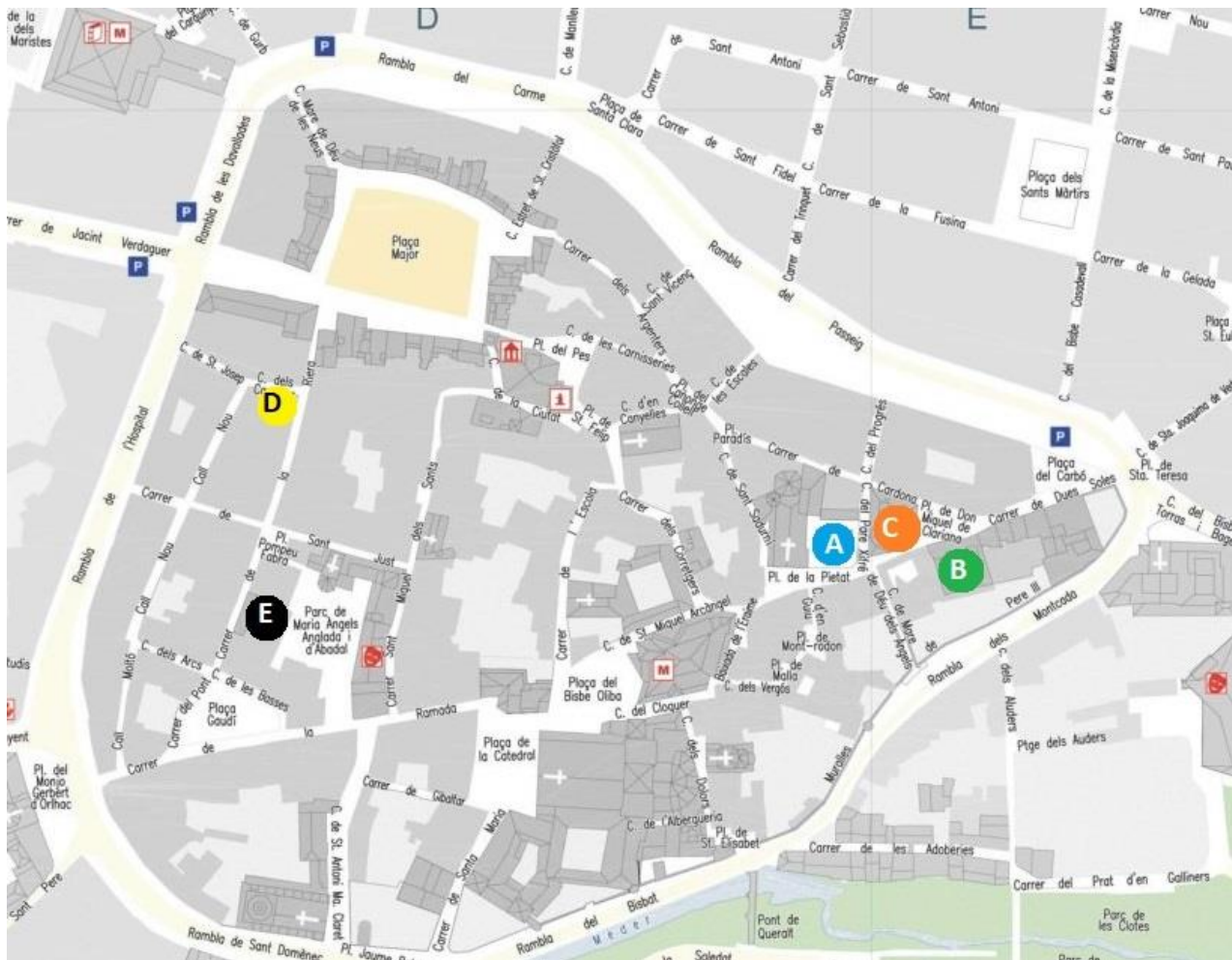
Jaume Balmes: **Jordi Homs**

Miquel Llor: **Bernat Ricard**

M. Àngels Anglada: **Mercè Estrada**

Direcció: **Margarida Tió**

Agraïments especials: Ajuntament de Vic, Oficina de Turisme de Vic, Aigües Vic, Restaurant Ca l'U, Patronat d'Estudis Osonencs

Organitzen

 Grup de Recerca GRELL
Educció, llenguatge i literatura
UVIC-UOC

 Grup de Recerca TEXLICO
Textos literaris contemporanis:
estudi, edició i traducció
UVIC-UOC

 Grup de Recerca GETLIHC
Estudis de Gènere:
Traducció, Literatura,
Història i Comunicació
UVIC-UOC

càtedra
verdguer
D'ESTUDIS LITERARIS
DE LA UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

Amb el suport i col·laboració de

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

 AJUNTAMENT DE LA
COMTAL VILA DE RIPOLL

 C E C R
Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès

 Ajuntament de Vic